

pentru ei înseamnă încă “acasă”. După mai bine de 40 de ani de la dispariție, legătura foștilor locuitori cu insula dispărută a rămas intactă, probabil pentru că, așa cum mărturisea Cafer Ismaloglu: “Toți au pe lumea asta o patrie. Chiar dacă locuiesc departe, își pot vizita locul natal când vor. Noi nu avem șansa asta”¹³.

Deschisă publicului în perioada 2-28 iulie 2013, expoziția inițiată de MȚR face parte dintr-un amplu proiect de restituire a memoriei insulei dispărute¹⁴. Amintirile foștilor locuitori au fost deja consemnate în volumul *Ada Kaleh, insula din buzunarul de la piept*, apărut în anul 2012 la Editura Martor, iar evenimente cu aceeași temă au fost organizate și de Institutul Cultural Român din Istanbul.

Muzeul Național al Țăranului Român
vă invită la vernisajul expoziției

Ada Kaleh, insula visului și a uitării

marți, 2 iulie 2013, ora 17.00

Expoziție deschisă între 2 și 28 iunie 2013, la Sala Caspei.

Parteneri: Muzeul Național de Artă al României, Biblioteca Academiei Române, Uniunea Democrată Turcă din România și Biblioteca Națională a României

Elena Mușat

Balkan Entanglements. Peace of Bucharest

The conference was organized on November 7-8, 2013 by the Faculty of History within the University of Bucharest, marking the centenary of the Peace of Bucharest. It

¹³ M. Țuțui, *op. cit.*, p. 175.

¹⁴ MȚR a găzduit anul trecut expoziția *Ada Kaleh. Insula din suflet*, care a evocat istoria dramatică a insulei pornind de la relatările foștilor locuitori și de la fotografiile păstrate în albumele de familie ale acestora.

brought together researchers from Romania, Serbia, Poland, Bulgaria, Macedonia, Bosnia and Herzegovina, Cyprus, and United Kingdom.

The keynote speech, delivered by professor Milan Ristic from the University of Belgrade, focused on the racism, prejudices and propaganda in imagining the other during the Balkan wars. Using Maria Todorova's theoretical framework, he differentiated between a negative but realistic perspective and an idyllically romanticized one. To illustrate his speech, and as a foundation for it, professor Ristic performed an analysis of the illustrations from the German press about the Balkan wars.

First panel, *Great powers and their Balkan interests* was opened by Aleksandra Kolakovic with a presentation concerning the French intellectuals' perception of the Austro-Hungarian interests in the Balkans. Frenchmen had a huge financial interest in the Ottoman Empire due to their investments there, so their position was for the maintenance of a power balance in the region. Among the reporters she mentioned René Pinon and André Barre. Next presentation, regarding the French policy towards Romania during the Balkan wars, by Biljana Stojic, emphasized that the French feared the entrance of Romanians into war and the spread of the conflict on a European level because of the eventual Austro-Hungarian reaction. No wonder they were very discontent following the Romanian decision to cross the Danube. Talking about *Russia's brinkmanship in the Balkan wars*, Cosmin Ioniță showed that following the defeat in the Asian campaign, the Russians decided to focus on the straits issue, which would eventually revive their commerce. Included in this strategy was containing Austria-Hungary attitude through a strong Balkan stance and also by the neutralization of Romania, to whom a reconsideration of the Berlin Treaty was promised. But military operations evolved and they lost control, especially of Bulgaria, which threatened Constantinople.

In the second panel, *War at home, the two Balkan conflicts*, analyzing the Greek participation in the first Balkan war, Jedrej Paskiewicz spoke about the Macedonian issue and the attitude of the nationalist Greek circles against the Albanian project, as well as about the initial reluctance in involving into the war. Samuel Foster's presentation about the Balkan wars in the British public discourse examined the well-known concept of *powder keg*. Furthermore, the public sympathy was received by Albanian-Turks and Bulgarians and the campaign against the Ottoman Empire was well received in general. Not the same can be said about the Romanian campaign in Bulgaria, characterized as a theft. The same panel comprised Bogdan Popa's approach to a different issue that influenced the Romanian military campaign, that is the physical training of the army, *an urban matter in an agricultural country*. Talking about the Romanian military campaign as a prelude to the First World War, Andrei Șora debated the controversy surrounding the assertion that it was used as a way to distract the public's attention from the Transylvanian issue. The undersigned also had a presentation evaluating the social impact of the military campaign in the Romanian society, investigating the relationship between propaganda and *etat d'ésprit* in 1913.

Fourth panel, *The diplomacy of the Peace of Bucharest*, included Daniel Cain's presentation, which explored the *Obsession with Silistra in Romanian-Bulgarian Relations*, stressing its important strategic role. The negotiations related to the application of the peace treaty in this matter were difficult, having a long history prior to the conflict. *The Ottoman diplomats in Romania during the Balkan wars* in the vision of Silvana Racheru were organized in several consulates like the ones in Iași, Craiova, Galați, Bucharest, but also smaller towns like Sulina or Turnu Măgurele. Safa Bey was the

Ottoman minister in Romania during the Balkan wars, but he failed to attend the peace treaty due to Romanian opposition. Zoran Bajic described in his speech the tough negotiations between the Bulgarian and Serbian representatives during the peace conference in Bucharest. The latter's relationships with their Romanian counterparts, dissected by Bogdan Catana, were excellent, reaching a climax during the peace negotiations. But these good relations also reached another level, like railways and bridges construction across the Danube.

The second day of the conference included two panels on the Macedonian and Aromanian issues, but also a comprehensive panel about identities in the Balkans at the beginning of the 20th century. Alyie Fatma Mataraci presented about Bosnia under Ottoman rule, especially from a demographic point of view, problematizing the validity of the data and its creation process. Kyrillos Nikolaou explored the perception of the homeland in diaspora, making interesting comparisons with nowadays situations.

Overall, the conference was a necessary regional dialogue between historians from the Balkans and not only, recalling and interpreting the events that shaped the geopolitical landscape 100 years ago.

Radu Stancu

100 de ani de la al doilea război balcanic

Cercul Militar Național a găzduit în data de 9 septembrie 2013 masa rotundă cu tema *100 de ani de la al doilea război balcanic*, organizată de către Institutul pentru Studii Politice de Apărare și Istorie Militară și Institutul de Studii Sud-Est Europene al Academiei Române.

Primul panel, referitor la preliminarii politice, militare și diplomatice a debutat cu prelegerea lui Alexandru Madgearu despre rădăcinile medievale ale războaielor balcanice, fiind un ghid util în hățișul etnografic al Balcanilor, evidențiind situația etnică foarte complexă a regiunii. Aceasta a fost determinată atât de expansiunea succesivă a bulgarilor și sârbilor în Macedonia, cea din urmă având un rol central în respectivele construcții statale, cât și de influența otomană. Florin Țurcanu, în cadrul alocuțiunii domniei sale referitoare la poziția lui Nicolae Iorga vis-a-vis de războaiele balcanice, a încercat să facă legătura între *cunoașterea istorică și judecata politică* a binecunoscutului istoric, participant și el la campania militară, dar adversar al unei opinii publice moderată de demagogie. Vorbitorul a subliniat critica adusă de Iorga pretențiilor fondate pe tradiția țaratelor (prezentate de Alexandru Madgearu), dar și a pretențiilor teritoriale românești fondate pe teoria compensațiilor teritoriale datorate României de către Bulgaria. Sugestiv intitulată *Războaiele balcanice. Un secol după*, expunerea domnului Mihail Ionescu a invitat la o scurtă descriere cartografică a istoriei Balcanilor în secolul al XX-lea, cu accent pe recurența fragmentării politice și etnice.

Secțiunea a doua, dedicată campaniei militare române la sudul Dunării a început prin expunerea lui Apostolos Patelakis, de la Universitatea din Salonic, descriind detaliile luptei dintre greci și bulgari pentru ocuparea orașului Salonic, în contextul înfrângerii inamicului comun, Imperiul Otoman. Oferind desigur o perspectivă greacă asupra evenimentelor, domnia sa a relatat cum, după intrarea triumfală a trupelor grecești în oraș,